

باسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس روزانه رادیولوژی، سونوگرافی و الکتروولوژی در مامایی

نام درس: رادیولوژی، سونوگرافی و الکتروولوژی در مامایی	میزان واحد: ۱ واحد تئوری	رشته تحصیلی: مامائی	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پیوسته	محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامائی	مدرس: فهیمه یساری
---	-----------------------------	------------------------	---	--	----------------------

شرح درس:

در طول این درس دانشجویان با مبانی رادیولوژی و رادیوتراپی و الکتروولوژی و فیزیوتراپی آشنا شده و چگونگی بکارگیری آن را در امر تشخیص و درمان موارد مربوط به بیماری های زنان و مشکلات مامایی و تشخیص پیش از تولد می آموزند.

هدف کلی :

- ۱- آشنایی با رادیولوژی و رادیوتراپی،
- ۲- آشنایی با سونوگرافی و الکتروولوژی و تمرینات فیزیوتراپی

موضوع: ۱- مبانی رادیولوژی و رادیوتراپی در مامایی ۲- آشنایی با دستگاه سونوگرافی و آمادگی بیمار قبل از انجام آن

شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۱	۱- دامنه موج را تعریف کند. ۲- سرعت موج را تعریف کند. ۳- فرکانس را تعریف کند. ۴- طول موج را شرح دهد. ۵- بازتاب را توضیح دهد. ۶- تفکیک پذیری را توضیح دهد. ۷- صوت را تعریف کند. ۸- نوار صوتی را توضیح دهد. ۹- آثار بیولوژیک اولتراسوند را شرح دهد. ۱۰- قسمت‌های مختلف دستگاه سونوگرافی را توضیح دهد. ۱۱- فواید سونوگرافی را شرح دهد. ۱۲- محدودیت‌های سونوگرافی را توضیح دهد. ۱۳- انواع سونوگرافی را نام ببرد. ۱۴- انواع سونوگرافی‌های داخلی را توضیح دهد. ۱۵- اصطلاحات سونوگرافی را تعریف کند. ۱۶- آمادگی‌های بیمار قبل از انواع سونوگرافی‌ها شرح دهد.	شناختی	سخنرانی مباحثه‌ای پرسش و پاسخ بحث گروهی	ویدئو پروژکتور پاور پوینت ماژیک و وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه‌ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: کاربرد لیزر در زنان و مامایی

شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۲	<p>۱- خصوصیات اشعه لیزر را توضیح دهد .</p> <p>۲- اجزاء لیزر را نام ببرد .</p> <p>۳- ساختار لیزر را شرح دهد .</p> <p>۴- تقسیم بندی و انواع لیزرها براساس توان، را شرح دهد .</p> <p>۵- تقسیم بندی و انواع لیزرها بر اساس ماده مولد را توضیح دهد .</p> <p>۶- کاربردهای لیزر را بیان نماید .</p> <p>۷- کاربردهای لیزر در پزشکی را توضیح دهد .</p>	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش و پاسخ، حل مسئله	پاور پوینت ماژیک و وایت برد فیلم	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: ۱- دستگاہهای کوتر و کرایو و کاربرد آنها و آمادگی ها و شرایط بیمار قبل و بعد از آن

۲- استفاده از تنس برای دیسمنوره و بی اختیاری ادراری و همچنین ماساژ و حرکات بدنی برای رفع دردها و ورزشها در بارداری و پس از زایمان

شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۳	<p>۱- روش کرایو تراپی را توضیح دهد .</p> <p>۲- مواردی که جهت انجام کرایو باید رعایت شود را شرح دهد .</p> <p>۳- عوارض کرایوتراپی را بیان نماید</p> <p>۴- کاربرد کرایوتراپی در بیماریهای زنان را توضیح دهد .</p> <p>۵- آمادگی و مراقبتهای قبل و بعد از کرایوتراپی را شرح دهد .</p> <p>۶- روش کوتر را توضیح دهد .</p> <p>۷- مواردی که جهت انجام کوتر باید رعایت شود را شرح دهد .</p> <p>۸- عوارض کوتر را توضیح دهد .</p> <p>۹- کاربرد کوتر در بیماریهای زنان را توضیح دهد .</p> <p>۱۰- آمادگیهای قبل و بعد از کوتر را بیان نماید .</p> <p>۱۱- روش تنس را توضیح دهد .</p> <p>۱۲- انواع جریانهای مورد استفاده در تنس را شرح دهد .</p> <p>۱۳- موارد کاربرد تنس را شرح دهد .</p> <p>۱۴- موارد عدم استفاده از تنس را بیان کند .</p> <p>۱۵- کاربرد تنس برای دیسمنوره را توضیح دهد .</p> <p>۱۶- کاربرد تنس در بی اختیاری ادراری را توضیح دهد .</p> <p>۱۷- کاربرد تنس در بارداری و پس از زایمان را شرح دهد .</p>	شناختی	پرسش و پاسخ، سخنرانی	پاور پوینت ماژیک و وایت برد فیلم مولاژ عکس های رادیولوژی و سنوگرافی و ...	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: آشنایی با دستگاه های کولپوسکوپی و هیستروسکوپی و هیستروسالپینگوگرافی و شرایط و آمادگی قبل بیمار

شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۴	<p>۱-روش کولپوسکوپی را توضیح دهد .</p> <p>۲-آمادگی های لازم قبل از انجام کولپوسکوپی را بیان نماید .</p> <p>۳-مراقبت های بعد از انجام کولپوسکوپی را شرح دهد .</p> <p>۴-عوارض بعد از کولپوسکوپی را توضیح دهد .</p> <p>۵-شرایط انجام کولپوسکوپی در بارداری را توضیح دهد .</p> <p>۶-روش هیستروسکوپی را شرح دهد .</p> <p>۷-اقدامات لازم قبل از انجام هیستروسکوپی را بیان نماید .</p> <p>۸-انواع هیستروسکوپی را نام ببرد .</p> <p>۹-روش هیستروسکوپی تشخیصی را توضیح دهد .</p> <p>۱۰-روش هیستروسکوپی درمانی را توضیح دهد .</p> <p>۱۱-عوارض روش هیستروسکوپی را بیان نماید .</p> <p>۱۲-روش هیستروسالپینگوگرافی را توضیح دهد .</p> <p>۱۳- اقدامات لازم قبل از انجام هیستروسالپینگوگرافی را شرح دهد .</p> <p>۱۴-عوارض هیستروسالپینگوگرافی را بیان نماید .</p> <p>۱۵-محدودیت های انجام هیستروسالپینگوگرافی را بیان نماید .</p> <p>۱۶-مراقبتهای بعد از انجام هیستروسالپینگوگرافی را توضیح دهد .</p>	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش و پاسخ	ماژیک و وایت برد پاورپوینت فیلم عکسهای مخصوص رادیولوژی	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: ۱- سونوگرافی در سه ماهه اول و دوم و سوم بارداری

شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۵	<p>۱-اندیکاسیون های بررسی سونوگرافیک در سه ماهه اول را توضیح دهد .</p> <p>۲-ترانس لوسنسی گردنی را توضیح دهد .</p> <p>۳-تکنیک سونوگرافی ترانس ابدومینال را شرح دهد .</p> <p>۴-تکنیک اسکن ترانس واژینال را توضیح دهد .</p> <p>۵- چگونگی تشخیص حاملگی قابل حیات از غیرقابل حیات را توضیح دهد .</p> <p>۶-تعیین سن حاملگی را شرح دهد .</p> <p>۷-چگونگی حاملگی چندقلویی را شرح دهد .</p> <p>۸-اندیکاسیونهای سونوگرافی سه ماهه دوم و سوم را توضیح دهد .</p> <p>۹-بررسی سونوگرافی استاندارد را توضیح دهد .</p> <p>۱۰- بررسی سونوگرافی تخصصی را شرح دهد .</p> <p>۱۱-بررسی سونوگرافی محدود را توضیح دهد .</p> <p>۱۲-بیومتری جنین در سه ماهه دوم و سوم را توضیح دهد .</p> <p>۱۳-بررسی آناتومیک جنین در سه ماهه دوم و سوم را توضیح دهد .</p> <p>۱۴-عوارض سه ماهه اول،دوم و سوم از قبیل سقط، مول، حاملگی،خارج رحمی و . . . را توضیح دهد .</p>	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش وپاسخ	ماژیک و وایت برد پاورپوینت فیلم و تصاویر عکسهای سونوگرافی	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: ناهنجاریهای جنینی						
شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۶	۱- ناهنجاریهای مغز و ستون فقرات را توضیح دهد . ۲- ناهنجاریهای صورت و گردن را توضیح دهد . ۳- ناهنجاریهای قفسه سینه را شرح دهد . ۴- ناهنجاریهای قلب را توضیح دهد . ۵- ناهنجاریهای دیواره شکم را توضیح دهد .	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش و پاسخ	ماژیک و وایت برد و پاورپوینت	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: ناهنجاریهای جنینی ۲- روشهای تهاجمی ارزیابی سلامت و درمان جنین						
شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۷	۱-ناهنجاریهای دستگاه گوارش را توضیح دهد . ۲- ناهنجاریهای کلیه و مجاری ادراری را شرح دهد . ۳-اختلالات اسکلتی را شرح دهد . ۴-روش آمینوسنتز را توضیح دهد . ۵- روش بیوپسی از کوریون را توضیح دهد . ۶-روش خونگیری از سر جنین را شرح دهد . ۷-تعویض خون جنین را توضیح دهد .	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش و پاسخ	ماژیک و وایت برد و پاورپوینت فیلم	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

موضوع: ۱- بررسی حجم مایع آمنیوتیک و اختلالات آن، ۲- سونوگرافی در بیماری های زنان، ۳- آزمایشات رادیواکتیو، ۴- تمرین کگل						
شماره جلسه	اهداف ویژه در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۸	۱- تشخیص الیگوهیدرامینوس را توضیح دهد . ۲- تشخیص پلی هیدرامینوس را توضیح دهد . ۳- محل و سن و گریدینگ جفت را توضیح دهد . ۴- روش بایوفیزیکال پروفایل را توضیح دهد . ۵- بررسی لگن از نظر بیماریهایی (فیبروم، ادنومیوز، توده های تخمدانی) را شرح دهد . ۶- آزمایشات رادیواکتیو برای تشخیص را توضیح دهد . ۷- تمرین کگل را توضیح دهد .	شناختی	سخنرانی مباحثه ای پرسش و پاسخ	ماژیک و وایت برد و پاورپوینت فیلم	۱۲۰ دقیقه	حضور منظمو فعال در جلسات ۱۰٪ شرکت فعال در پرسش و پاسخ ۱۰٪ آزمون چند گزینه ای و تشریحی پایان ترم ۸۰٪

زمان دقیقه	مراحل تدریس
۵	آمادگی
۱۰	ارزشیابی جلسه قبل
۱۰	معرفی درس و بیان اهداف
۶۰	ارائه مطالب
۱۰	استراحت
۱۰	خلاصه کردن و نتیجه گیری
۱۰	ارزشیابی جلسه کنونی
۵	تعیین تکلیف و اختتام
۱۲۰	جمع کل

منابع اصلی درس:

- ۱) کانینگهام اف گری. بارداری و زایمان؛ مترجم بهرام قاضی جهانی. تهران: گلبان: ۲۰۱۸.
- ۲) کتاب سونوگرافی اورژانس و مراقبت حیاتی . ترجمه دکتر فاطمه
- ۳) محمدی، دکتر سعید عباسی، دکتر محمد مهدی غیرتیان، دکتر محمد
- ۴) . جواد حاجی قنبری، تهران : انتشارات اندیشه رفیع، 1394

5) Obstetric Ultrasound Made Esay. Norman C Smith MD FRCOG,(Last Edition)